



MOLENMAKERS-
BEDRIJF

Roemeling
en
Molema

Kerklaan 5, Scheemda
Telefoon 05979-1660



MULDERSNIJS

MOLENWERKGROEP OOST-GRONINGEN

02 4

H.T. ZUUR TUINCENTRUM-BOOMKWEKERIJEN

aanleg
TUIN onderhoud
ontwerpen
adviezen

Wij leveren bomen, rozen, sierheesters, vaste planten, coniferen.

OOK HET ADRES VOOR ERFBEPANTING MET SUBSIDIE.

Wedderweg 141 - Oude Pekela Telefoon 05978-12708



Het van ouds
vertrouwde
adres:

AANNEMERSBEDRIJF

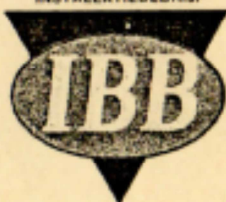
G.KUIL en ZN

- NIEUWBOUW
- VERBOUW
- ONDERHOUD
- RENOVATIE



OUDE PEKELA - Acaciastraat 17 - Tel. 05978-18412 b.g.g. 13579

INSTALLATIEBEDRIJF



M. BEZEMA
F. CLOCKSTRAAT 162

OUDE PEKELA
TEL. 05978-12455



LID VAN DE ALGEMENE VERENIGING
VOOR DE CENTRALE VERWARMING-
EN LUCHTVERWARMING-INDUSTRIE

- * Koper-, lood- en zinkwerken
- * Gas, waterleiding en sanitair
- * Mastiekdakbedekking
- * Centrale- en luchtverwarming
- * Zelfbouwpakketten
- * Alles voor de doe-het-zelver

MULDERSNIJS

Mededelingenblad van de Molenwerkgroep
Oost-Groningen.

Muldersnijs verschijnt 4x per jaar en wordt mede
mogelijk gemaakt door onze adverteerders.

REDACTIE:

Sietske Bezema-Tel	Oude Pekela	05978-12455
Alides Hofsteenge	Vriescheloo	05973-1238
Grieto de Vries	Scheemda	05979-1931
Marina Wildeboer	Winschoten	05970-22111

Redactieadres: S. Bezema-Tel. F. Clockstraat 162

SECRETARIAATSADRES:

Molenwerkgroep Oost-Groningen
Postbus 47
9695 ZG Bellingwolde

Voorzitter	L.E. Buiskool Blijham	05976-1386
Secretaris	D.J. Tinga Groningen	050-417077
Penningmeester	G.G.I. Koster-Westervaarder	
	Finsterwolde	05971-31649
Leden	G. de Vries Scheemda	05979-1931
	J. Hazelhoff Blijham	05976-1220

BIOTOOPWACHTER:

B. Oomkens Winschoten 05970-14269

INSTRUCTEURS:

D. Bos	Bellingwolde	05973-1292
L.E. Buiskool	Blijham	05976-1386
B. Oomkens	Winschoten	05970-14269
D.J. Tinga	Groningen	050-417077

OMSLAG:

Derk Jan Tinga

ILLUSTRATIES:

Marina Wildeboer

eerste jaargang-no 4



HISTORIE MOLEN WEDDERBERGEN. (vervolg)

Aan den Adijk bij de Wedderbergen staat een windvijnzelmolen, die het water door een duiker in dien dijk op eene watering brengt, welke naar de Westerwoldsche A voert. De molen heeft eene vlucht van M. 20.50; de middellijn der vijzel is M. 1.35. Het water kan worden opgevoerd van M. 1.02 ÷ W.P. tot M. 1.08 + W.P. Het peil wordt door Gedep. Staten, op voordracht van het bestuur, bepaald, doch werd hieraan nog geen gevolg gegeven.

De gewone waterstand is M. 1.00 ÷ W.P.

Ten laste van het waterschap is het onderhoud van den molen, enz., en van de toevoerkanaalen. Door alle gronden wordt tot de kosten bijgedragen naar de grootte.

De lasten bedroegen over 189²/₆ gemiddeld f 2.60 per II.

Het bestuur bestaat uit drie leden.



Verslag van het in bedrijf stellen Molen Ter Haar.

Woensdagmorgen 25 november; er staat nog een behoorlijke wind en het is droog.

Maar het weerbericht is niet zo best; in de loop van de dag zal er regen komen en de wind zal afnemen.

Het beste maar hopen!!!

We hebben afgesproken rond 1 uur bij de molen te zijn. (we, dat zijn: de Heer Wever, deze was pachter van de molen en de stads gronden om de molen, de Heer Steenhuis, deze stamt uit een molenaarsfamilie en is zodoende nog geïnteresseerd in molens en ondergetekende.)

Het begint dan al behoorlijk druilerig te worden en de wind luwt.

We besluiten een paar halve zeilen voor te leggen, deze worden later verlegd naar vol, we spannen vlaggetjes tussen de roeden, hijsen de vlag en hangen de wimpel uit.

Zo tegen tweeën komen de beleidsmensen van de Gemeenten Groningen en Vlagtwedde en andere genodigden.

Er was geen uitnodiging gegaan naar de "Molenwerkgroep Oost-Groningen", terwijl deze toch zeer actief is in de regio zoals de Heer Hijdra opmerkte.

Ook zijn de Pers en Radio-Noord aanwezig.

Het is prakties windstil, terwijl iedereen met een paraplu loopt en uitkijkt naar het officieel lichten van de vang om dan te kunnen afreizen naar de warme zaal van het Boshuis. Enkelen klauteren naar boven om een kijkje in de molen te nemen.

Zo ook de afvaardiging van de "Stichting Friese Molen", die kwamen kijken of de geschonken pelsteen ook pelvaardig is opgesteld, dit hadden ze n.l. bedongen op straffe van F 500,00 boete, toen ze de steen die in Birdaard lag, schonken.

Tegen half drie wordt de vang gelicht door de Heer Fokkens (opzichter stadsbezittingen in Ter Apel).

Radio-Noord staat met een microfoon gereed om het kraken en steunen van de vang op te nemen, de molen is dan officieel gereed verklaard na restauratie.

In het Boshuis kwamen verschillende sprekers aan het woord. Zo overhandigde de wethouder van openbare werken van de gemeente Groningen de sleutel aan loco-burgmeester Landlust van Vlagtwedde, deze had de kooppenningen zijnde F 1,00 reeds overgemaakt.

Vervolg Molen Ter Haar.

De Heer Hijdra wijst er vervolgens op dat collega "Onderhoud" zijn post zeer klein moet houden.

Want zo gauw alles en iedereen de molen binnen glijdt begint zijn taak door alle kleine storingen direkt te verhelpen zodat deze zich niet kunnen ontwikkelen.

Nu nog een drankje en een hapje en ook dit officiële gedeelte is ten einde.

Voor ons komt nog een vervelende klus.

De molen staat nog met zeil !

We klaren ook dit, terwijl de regen ons in het gezicht striemt en met zaklantaarns gewapend.

Om zes komen we thuis, zat en verkleumd.

H. Bossen.



NIEUWJAARSVISITE !!!



Zaterdag 2 januari is er onze traditionele nieuwjaarsvisite in de kantine van de Gemeente Oude Pekela aan de Scholtenswijk.

Voor de kursisten is er eerst, tot + half elf, les

De nieuwjaarsvisite is voor werkende leden, donateurs en natuurlijk niet in het laatst voor onze nieuwe leden.

Het feest zal om + half elf beginnen en..... de rozijnen staan al maanden op brandewijn en zullen zeker smaken.

Onze nieuwe leden zijn:

Ida Wierenga-Spijk (+ Free)

Jan Kok

Mevr. Dommering-Baas (don.)

C. Wiegel (don.)

M.C. Sanders (don.)

E. Ufkes

Klaas Strijk

J.P. Wubbema

A. Schuthof

Jan Flikkema

N. Pleij

Taeke Overdijk

verloofde van Taeke

Ido Leeflang



Verloofde spreker bij de Erenburg onder Midwilt

Allen welkom bij de club en natuurlijk tot ziens op cursus of bij de NIEUWJAARSVISITE OP ZATERDAG 2 JANUARI OM HALF 11.

KURSUSDAGEN:

december - 19.

januari - 2 - 9 - 23.

februari - 6 - 20.

maart - 5 - 19.

april - 2 - 16.

ZATERDAG 12 MAART 1988,
staan wij met onze molenwerkgroep
op een hobbybeurs in de boeken-
kist te Oude Pekela van 10 tot 4
VRIJWILLIGERS GEVRAAGD VOOR
DE VRIJDAGAVOND EN DE ZATERDAG.
gerda koster 05971-31649

De lessen beginnen om half 10 en eindigen om + 12 uur.
Uw leraar is Derk Jan Tinga, Uw cursusplaats is de kantine
aan de Scholtenswijk te Oude Pekela.

ZOMER 1937

deel 1.

Als zoon van S. Lemminga (geb 24-4-1915) en H. Hofsteenge, ben ik, Roelof Lemminga, werkzaam geweest op de houtzaag- en korenmolen "De Vriendschap" staande aan het Winschoterdiep te Scheemda.

Het bedrijf omvatte een korenmalerij annex houtzagerij, tevens hout, ijzerwaren en bouwmaterialen.

Verder loonmalerij(?) en handel in granen en veevoerders.

Het is een slappe zomer en er is weinig te verdienen.

We werken met twee man personeel; dus met z'n vieren.

Het land waarop de molen stond bedroeg 1½ Ha.

Bij de houtzaagmolen zat een arbeidersbehuizing, aan de houtzaagmolenlaan.

Verder stonden er ook nog het Molenhuis (een dubbele arbeiderswoning) waar ik geboren ben en een villatje aan de wijkstraat genaamd "Sonnevanck"

Ook is er langs het Winschoterdiep nog een loswal van +250 meter, waar de aangevoerde bomen vanuit de schepen gelost kunnen worden.

Ook werden er wel bomen uit het Midwolderbos gehaald.

Dit gebeurde d.m.v. een zwaar trekpaard dat ook voor de Mallejan gebruikt werd.

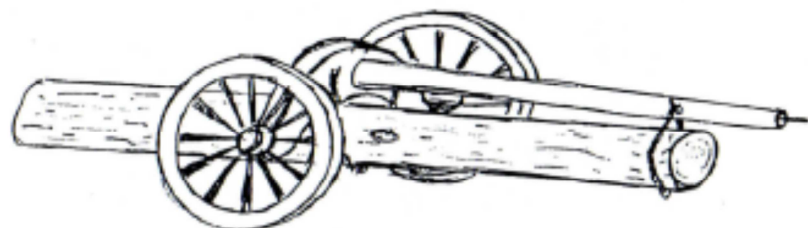
Voor de mesterij hielden we 30 varkens.

Meel, zand, cement, hout en vele andere zaken werden op de luchtbandkarre vervoerd, wederom getrokken door het paard

Dit bedrijfsverzicht geeft de leerlingmolenaar hopelijk een goed beeld van de omgeving van zo'n molen vroeger.

Als er leerlingen zijn die nog meer willen weten over het molenbedrijf van vroeger, dan kunnen ze ten allen tijde bij mij terecht.

Ook kunnen ze op Molen "De Dellen" komen, die ik nu beman.



CONTRIBUTIE !!!!!!!!!!!!!!!

Lieve Leden,

Velen van U hebben hun contributie nog niet betaald over 1987.

Wilt U dit zo spoedig mogelijk overmaken op:

GIRO 3025139 t.n.v.

Molenwerkgroep Oost-Groningen

Postbus 47

9695 ZG Bellingwolde

Als U toch bezig bent misschien kunt U het dan ook direct voor het jaar 1988 overmaken.

De contributie bedraagt voor werkende leden F5,00 en voor donateurs (trices) F 10,00 per jaar.

Hartelijk, hartelijk dank !



Een momentopname tijdens de excursie naar Friesland.

Twee cursisten, één van het vrouwelijk en één van het mannelijk geslacht, zitten boven in de kap van een korenmolen;

"Deze molen heeft een bandvang? Ja! "Het geheel ziet er goed uit". Ja.

We zijn niet vroeg thuis, denk ik. Nee, ga je nog stappen vanavond?

Nee, ik niet, ik heb aan één Piet genoeg,

Gelach boven in de kap!

NAMEN WORDEN NIET GENOEMD.

Het volgend gedicht is opgedragen aan Jan Buurma;

Broene bon'n met spek

Is goud veur de fieber (koorts)

Wel veur de smid

Moar nait veur de snieder.



LIMMERICK.

Een leerling te gast bij Bé Oomkes
Trok heel krachtig aan het vangboomke
Maar..... de vangbalk lag LOS !!!!!
En Bé haast de klos
De angst komt nog steeds in haar droomkes.



DE MOLENS

Zij staan daar als stille gedaanten
In de rust van den avondschen schijn,
Om over de eenzame landen
Stoer - trouwe wachters te zijn.

Zij staan er sinds vele geslachten.
Tot glorie van 't Hollandsche land,
Zij gaven hun werk en hun krachten
En hielden de eeuwen door stand.

Nu drukt hen de last van de jaren,
Een nieuwe tijd hen bedreigt....
Maar stil staat de eenzame molen,
Doet trouw zijn plicht en.....zwijgt;

En draait weer zijn willige wieken
Op d' adem van wuivenden wind,
Maakt droog de vochtige landen;
Zoo, dat de boer er bij wint.

Zoo willen wij je behouden...
Zoo, in den avondschen schijn,
Om over de eenzame landen
Een trouwe wachter te zijn.



ZOMER 1937

deel 2

Wat nu de slappe zomer betrof van 1937 zou er wegens het sterk teruglopen van de verdiensten één man moeten afvloeien.

Hier een overzicht van verschillende prijzen en lonen.

LOONMALEN (halen en brengen)	per H.L.	28 cent
LOONZAGEN- per duim, per str. voet		2 cent
LOON WERKNEMERS + vrijwonen	per week	F 5,00

Doordat de kosten de baten te boven gingen werd ik na overleg uitbesteed aan Molen R. Bosman (eig. L. Stevens) te Norg, voor F6,00 per week en van ½ november tot ½ mei, en het personeel kon bij mijn vader blijven werken.

Mijn werktijden liepen van 's morgens 6 uur tot 's avonds 6 uur en zaterdags tot 4 uur.

We malen hier op een achtkante met riet gedekte stelling molen met zelfzwichting.

De vlucht van de roeden bedroeg 22m.

Bovenin 1 koppel kunststenen en 1 koppel Duitse blauwe. Als er geen wind is wordt er met een hulpmotor gemalen die onder in de molen geplaatst is.

Voor de boeren maalden we ongeveer 300 zakken per week en voor de eigen werkoop nog eens 30x75 kg mais, verder 30 HL. rogge voor de bakker en 30 HL. gerst voor gerstemeel.

Totaal zo'n 400 HL. per week.

Er moet dus regelmatig gescherpt worden om de capaciteit te behouden.

Naast mijzelf is er nog een vaste wagenknecht voor de besturing van de 4-tons luchtbandwagen waarvoor twee paarden (Oldenburgers)

Ze rijden hier vaste routes: maandag en donderdag naar Langelo en Eén, dinsdag en vrijdag in het dorp zelf en woensdag naar Zuid- en Westervelde.

Tijdens een strenge vorstperiode ben ik wel eens mee geweest; we moesten dan 's morgens eerst de wagen laden, dan de paarden ervoor en dan wegwezen.

Als er veel sneeuw lag moesten de paarden vaak van nieuwe stoten voorzien worden, zodat het weer wat vlotter ging.



ZOMER 1937

deel 3

Tegen half vier waren we weer terug bij de molen en dan moesten eerst de paarden verzorgd worden en de wagen met maalgoed gelost worden, dan tot 6 uur weer aan het malen met de molenaar zelf en om zes uur warm eten.

Als de molenaar achter geraakt was met malen, moest ik daarna weer tot een uur of 10 werken al naar gelang er wind was.

Bij windkracht 5 à 6 en vorstig weer loopt de molen konstant 60 enden.

De maalstenen zijn voorzien van een balanceerinrichting. Dit neemt je veel werk uit handen; je hoeft dan de steen niet te lichten of bij te zetten. Een fijne uitvinding!

Ook een fijne bevolking. je hoorde er thuis, ze namen je op in hun midden en ik heb er graag mogen zijn.

Een leuke anekdote.

Als we op onze tocht door de verschillende dorpen bij een boerderij kwamen waar een geslacht varken aan de ladder hing, dan moest je deze even keuren van de boerin.

Je moest dan natuurlijk goed opscheppen over de kwaliteit van het varken ; prachtig vlees ; 'n beste grote enz.

Daarna werd je dan meegenomen naar de "mooie kamer" en je kreeg dan twee borrels ingeschonken!

Zo hebben we eens op een dag 7 varkens gekeurd... dus 14 borrels genuttigd.

Je kunt je wel voorstellen wat dat teweeg bracht onderweg!

Gelukkig wisten de paarden de weg en deze hebben ons dan ook weer thuisgebracht.

Herhaling van zo'n dag heb ik vermeden en drank heb ik voor mijn leven genoeg gehad ; zo ziek als ik toen geweest weest ben NOOIT MEER!

Maar al met al een hele fijne tijd heb ik in Norg wel gehad!

Roelof Lemminga.



Lekker komt van

slagerij huizing

Feiko Clockstraat 110
Tel. 14860 - Oude Pekela

Kwaliteit is onze reclame.
Brood- en banketbakkerij

BRANS

Feiko Clockstraat 172
Oude Pekela Tel. 12491

Ruime sortering gebak
en chocolaterie.

Lubbermanswijk 18
Oude Pekela
tel. 05978-12857

- SCHOONMAAKBEDRIJF
- INDUSTRIELE REINIGING
- HOGEDRUK REINIGING
- OPRUIJEN LOODSEN
EN FABRIEKSTERREINEN
- STEIGERVERHUUR

Bakker en Zn.